

APROB:

ȘEF SECȚIE

CULTURĂ ȘI TURISM

L. ZBÎRNEA

**BIBLIOTECILE PUBLICE
DIN RAIONUL NISPORENI
ÎN ANUL 2024**

Raport analitic anual

**NISPORENI
2024**

COMPONENTELE RAPORTULUI:

1. Raportul textual a fost discutat și înaintat spre aprobare la ședința Consiliului Secției cultură și turism Nisporeni din data de 03 ianuarie 2025. – p. 3

1.1 VIZIUNEA, MISIUNEA ȘI VALOR VIZIUNEA, MISIUNEA ȘI VALORILE Bibliotecii Publice Raionale Nisporeni - p. 5

1.2 Rețeaua bibliotecilor - p. 6

1.3 Suport legislativ – p. 6,

1.4 DEZVOLTAREA ȘI COMUNICAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE ictivele anului – p. 11,

2.1. Realizarea obiectivelor propuse - p. 9,

3. Dezvoltarea și comunicarea resurselor informaționale – p. 11,

3.1. Completarea colecțiilor - p. 13,

3.2. Casarea documentelor - p. 14,

3.3. Totaluri - p. 14,

4. Servicii de bibliotecă și utilizarea lor - p. 14,

4.1. Indicatori statistici și utilizarea bibliotecii - p. 14,

4.2. Servicii de dezvoltare a competenței utilizatorilor – p. 16,

4.3. Activități cultural-literare și educative - p. 18,

4.4. Analiza satisfacției utilizatorilor – p. 24,

5. Parteneriate și colaborări – p. 25,

6. Promovare și relații publice – p. 26,

7. Activitatea metodologică. Dezvoltarea profesională – p. 27,

7.1. Instruirea bibliotecarilor – p. 27,

7.2. Participarea la activități de instruire de nivel republican – p. 29,

8. Resurse – p. 30,

8.1. Resurse umane - p. 30,

8.2. Resurse tehnologice – p. 31,

8.3. Resurse financiare - p. 31,

9. Edificii – p. 32,

10. Concluzii. Propuneri. Sugestii. - p. 32,

10.1. Concluzii - p. 32,

10.2. Propuneri. Sugestii - p. 33,

10.3. Referințe bibliografice – p. 34.

Raportul a fost elaborat în baza Cercetărilor statistice Nr. 6 "c" "Activitatea

bibliotecilor” și Rapoartelor textuale de evaluare a activității bibliotecilor publice din r.Nisporeni pe a. 2024

Au elaborat:

Membrii echipei:

Mîtcu Maria, directorul B. P. R. Nisporeni-coordonator/responsabil;

Lazări Vera, bibliotecar B.P.R. Nisporeni.

E-mail: bibliotecanisporeni@gmail.com

tel.: (0264) 2-23-48.

**Raportul textual a fost discutat și înaintat spre aprobare la ședința Consiliului Secției cultură și turism Nisporeni din data de 03 ianuarie 2025.
Proces Verbal nr. 1.**

Anul 2024 este al doilea an de implementare a *Strategiei de dezvoltare a Bibliotecii Publice Raionale Nisporeni pentru anii 2023-2027*, aprobată prin decizia Consiliului Secției cultură și turism Nisporeni din data de 01 septembrie 2023. Proces Verbal nr. 3/24 aprobarea acestui document de însemnătate majoră pentru BPR Nisporeni fiind considerată una dintre realizările esențiale ale anului de referință. Prin acest document au fost stabilite direcțiile principale de activitate BPR Nisporeni în perioada anilor 2023-2027. Astfel, în anul 2024, activitatea Bibliotecii a fost orientată spre dezvoltarea serviciilor calitative în funcție de necesitățile comunității; dezvoltarea, organizarea și conservarea resurselor informaționale ale bibliotecii; valorificarea și promovarea patrimoniului și a memoriei locale; amplificarea statutului de centru biblioteconomic al bibliotecii; eficientizarea proceselor manageriale orientate spre performanță; optimizarea infrastructurii.

În ceea ce privește dezvoltarea serviciilor calitative de bibliotecă în funcție de necesitățile comunității, vom menționa câteva aspecte, printre care, mai întâi de toate, creșterea numărului de servicii de educație non-formale livrate de biblioteca raională și, respectiv, a numărului de activități (sesiuni informativ-cognitive, ateliere de lectură și creație etc.). Numărul total de activități organizate în cadrul serviciilor de educație non-formală este de 11, BPRN livrând 4 servicii, în anul 2024, comparativ cu 23 de activități (4 servicii), în anul 2023. Varietatea subiectelor discutate în cadrul serviciilor de educație non-formală sau implicat activ la realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2030. De asemenea, se atestă o creștere considerabilă a numărului de întâlniri cu scriitorii/prezentări de cărți. Astfel, dacă în anul 2023 au fost organizate 3 activități de acest gen, atunci, în anul 2024, au fost organizate 4 întâlniri cu scriitorii/prezentări de cărți. Totodată, numărul total de evenimente culturale organizate în anul de referință a scăzut, de la 56 în anul 2023, la 75 în anul 2024, echipa Bibliotecii raionale punând accentul pe varietatea și calitatea acestora și corelarea lor cu necesitățile utilizatorilor și ale partenerilor.

De asemenea, vom menționa numărul mare, dar și impactul implicării Bibliotecii raionale Nisporeni în programe și proiecte internaționale, acestea fiind pe larg mediatizate de către unul dintre partenerii de bază ai Bibliotecii este Corpul Păcii din SUA cu un Voluntar chiar din America, care ne ajută la proiecte și la atelierele de lucru, predarea limbii engleze ”Club de limba engleză pentru copii și maturi – mass-media. Aici vom menționa așa inițiative ca: Campania Națională „Să citim împreună”; Campania Națională „Cartea deschisă”; Concursurile Naționale organizate în cadrul Programului Național Lectura Central; Programul Guvernamental; Proiectul „Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente”; Proiectul „Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei

refugiaților”; Proiectul „Sporirea accesului la oportunități sigure, protectoare și calitative de învățare formală și non-formală pentru copiii ucraineni, strămutați temporar pe teritoriul Republicii Moldova și copiii din comunitățile gazdă prin intermediul centrelor de învățare prietenoase copiilor”; Proiectul „Spațiu sigur”.

Anul 2024 este bogat și în proiecte și programe implementate de către Biblioteca raională și bibliotecile comunale din raionul Nisporeni: Programul „Vara la Bibliotecă”; Programul „Literatura iese în parc”; Proiectul socio-cultural Cenaclul „Sfânta casa de acasă”; Cluburile de lectură „Lecturile Copilăriei” și „Prietenii cărților”; asigurarea continuității Proiectului „Centrul Cultural Transfrontalier”.

Una din prioritățile de bază ale Bibliotecii raionale este de a pune la dispoziția utilizatorului informația de care aceasta dispune, atât în spațiile instituției, cât și în mediul on-line. Una dintre direcțiile de bază în activitate fiind valorificarea și promovarea patrimoniului și a memoriei locale, echipa bibliotecii s-a implicat activ în implementarea Proiectului. Menționăm și faptul că, în anul 2024. O altă direcție strategică stipulată în documentul menționat anterior constă în crearea spațiilor moderne și atractive pentru utilizatorii bibliotecii prin extinderea bugetului instituției.

Un moment nu mai puțin important în activitatea Bibliotecii, în anul 2024, constă în implicarea instituției în realizarea a majorității ODD - urilor și diversificarea formelor și metodelor de promovare a instituției și a serviciilor prestate de aceasta: promovare prin intermediul persoanelor influente, promovare pe paginile de socializare, site-ul primăriei, mass-media Albasat -TV. Cu toate acestea, modalitatea cea mai importantă de promovare a bibliotecii, în anul de referință, și căreia echipa bibliotecii îi acordă o atenție sporită, rămâne a fi, *calitatea serviciilor livrate*. Feedback-ul comunității referitor la aceasta este unul pozitiv.

Calitatea serviciilor livrate, menționată anterior drept una din modalitățile esențiale de promovare a bibliotecii este direct proporțională faptului că personalul de execuție al instituției noastre utilizează tot mai multe forme și metode de educație atât formală, cât și non-formală și informală, iar creșterea indicatorului de performanță.

În concluzii, menționăm că implicarea calitativă a echipei bibliotecii raionale la realizarea direcțiilor strategice stabilite în *Strategia de dezvoltare a Bibliotecii Raionale Nisporeni pentru anii 2023-2027* a contribuit la majorarea, în anul 2024, a unuia dintre principalii indicatori statistici – *utilizatorul activ*, și, respectiv, a indicatorului de performanță *utilizator activ ca procent din populația servită*. Astfel, în anul 2024, utilizatorul activ constituie 14,9% (1450 utilizatori) din populația servită, comparativ cu 15,8% (1400 utilizatori) în anul 2023.

15 ianuarie 2024, sărbătorim 174 de ani de la nașterea poetului național Mihai Eminescu și Ziua Națională a Culturii. Formator Zinaida Popa.

7 februarie 2024 a avut loc atelierul teoretico-practic „Activitatea de bibliotecă în anul 2023. Priorități profesionale ale anului 2024” Formator Silvia Gurghiș.

Atelier Profesional - Practic de la data de 7 februarie 2024. Analizări la Legea nr.160/2017 cu privire la biblioteci, pe marginea lucrărilor evenimentului științifico-metodologic anual.

Proiect Național: Implicarea bibliotecilor în susținerea și realizarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „MOLDOVA EUROPEANĂ 2030”. Formator Silvia Gurghiș.

La data de 7 februarie 2024 am fost parte a Campaniei Naționale „Citim cu voce tare împreună”, una din cele mai importante activități pentru succesul cititului. Formator Vera Lazări și Zinaida Popa.

Programul Dezvoltare Comunitară și Organizațională (COD) a Corpului Păcii va găzdui la BPR Nisporeni printr-un concurs un Voluntar care va sosi în Moldova în luna iunie 2024. Coordonator Maria Mîtcu.

De Ziua Națională a Lecturii 2024, Biblioteca Publică Raională a organizat activitatea cultural-literară dedicată Poetului Național Grigore Vieru, unde au participat elevii liceelor din teritoriu, Scolii Profesionale, Scolii de Muzică, Scolii de Pictură, cat și cei de la

Gimnaziul „Ștefan cel Mare.” Elevii au recitat versurile Marelui Poet în culori alinate de acorduri muzicale. Formator Gurghiș Silvia și Zinaida Popa.

ACTIVITATEA BIBLIOTECARĂ: ÎMBUNĂTĂȚIREA CONTEXTULUI PROFESIONAL
Ciclu de activități practice și metodologice. 10 aprilie 2024, spațiul Bibliotecii Publice Raionale Nisporeni. Formatorii de la Biblioteca Națională din Republica Moldova.

Personalul de specialitate din bibliotecile publice ale raionului au participat la activitatea bibliotecară: Îmbunătățirea Contextului Profesional, activitate organizată la data de 10 aprilie 2024. Formatorii Bibliotecii Naționale din Republica Moldova.

Concursul Național de Lectură „La Izvoarele Înțelepciunii” - ediția XXXIV-a dedicată scriitorului Vasile Romanciuc, a avut loc la data de 16 aprilie 2024, Nisporeni, unde au concurat 21 de participanți din instituțiile de învățământ din raionul Nisporeni. Formatori Zinaida Popa împreună cu Victoria Spînu.

Pe 17 mai a avut loc evenimentul dedicat Zilei Lucrătorilor Culturali în incinta Centrului de Cultură și Tineret „Lucafașul” unde au fost recunoscuți bibliotecarii.

În fiecare an, la începutul vacanței de vară, se celebrează Ziua Internațională a Copilului - 1 iunie, prilej de a sărbători cea mai frumoasă perioadă din viața fiecărui om – copilăria.

14 iunie, ”Al meu nume o să-l poarte secolii din gură-n gură”, 135 ani de la trecerea în eternitate a poetului nepereche Mihai Eminescu. Un discurs de Maria Mîtcu.

Seminarul atelier teoretico - practic ”Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, Excel” (Modulul - I), 19 iunie 2024. La Instruire au participat bibliotecarele din bibliotecile publice satești din satele: Bursuc, Vărzărești, Milești, Zberoaia și Brătuleni. Formator Vera Lazări.

Seminarul atelier teoretico - practic ”Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, Excel” (Modulul - II), 26 iunie 2024. La Instruire au participat bibliotecarele din bibliotecile publice satești din satele: Bolțun, Bălăurești, Cristești, Grozești și Isăicani. Formator Gurghiș Silvia.

Atelier teoretico - practic ”Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, Excel” (Modulul - III), 21 august 2024 (Formatori Maria Mîtcu, Vera Lazări împreună cu voluntara de la Corpul Păcii din SUA Hannah Saxon). La Instruire au participat bibliotecarele din bibliotecile publice satești din satele: Șișcani, Păruceni, Ciorăști, Boldurești și Bălănești.

sărbătoarea „limba noastră” pe 31 august

Atelier teoretico - practic ”Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, Excel” (Modulul - IV), 11 septembrie 2024 (Formatori Maria Mîtcu, Silvia Gurghiș împreună cu voluntara de la Corpul Păcii din SUA Hannah Saxon). La Instruire au participat bibliotecarele din bibliotecile publice satești din satele: Bărboieni și Vinători. Formator Silvia Gurghiș.

Septembrie: Domnul Ciolacu și domnul Barbu au fost primiți cu căldură la Biblioteca Raională, unde au lăsat o donație prețioasă: o carte despre istoria satului Cireșu, care spune și biografia generalului Dragu.

Atelier teoretico - practic ”Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, Excel” (Modulul - V), 18 septembrie 2024 (Formatori Maria Mîtcu, Silvia Gurghiș împreună cu voluntara de la Corpul Păcii din SUA Hannah Saxon). La Instruire au participat bibliotecarele din Bibliotecile publice din satele: Grozești, Cîrnești, Marinici și Seliște.

Septembrie: Bibliotecarii și voluntara Corpului Păcii, Hannah, de la Biblioteca Raională Nisporeni s-au întâlnit cu echipa la Centrul Național de Digitalizare.

În septembrie, Biblioteca Raională a participat la festivalul prunii de la Nisporeni

Atelier teoretico - practic ”Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, Excel” (Modulul - VI), 02 octombrie 2024 (Formatori Maria Mîtcu, Vera Lazări împreună cu voluntara de la Corpul Păcii din SUA Hannah Saxon). La Instruire au participat bibliotecarele din Bibliotecile publice din satele: Ciutești, Călimănești, și Șendreni.

Biblioteca raională a participat la conferința „Sunem Parte a Culturii Europene” din 11 octombrie 2024

Oct: Stocul de carte din bibliotecile din raionul Nisporeni, urmează să fie reînnoit datorită Guvernului României.

Oct: Analiza SWOT cu voluntara de la Corpul Păcii din SUA, Formatorii Spînu Victoria împreună cu Vera Lazări.

Nou: Biblioteca găzduiește un club englezesc pentru începători în fiecare joi cu Hannah, voluntară a Corpului Păcii.

Noi: Săptămâna trecută, doamna Maria și voluntara noastră Hannah, au participat la training Peace Corps Moldova.

Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM), în colaborare cu Biblioteca Publică Raională Nisporeni a organizat la 3 decembrie 2024 reuniunea profesională zonală cu genericul „Bibliotecile în contextul integrării europene a Republicii Moldova: bibliotecarul ca facilitator al transformării digitale și educării lecturii”. Reuniunea arganizată în cadrul ediției a 7-a a Programului Național LecturaCentral, au participat și Bibliotecile din raioanele Călărași, Criuleni, Ialoveni, Fălești, Strășeni, Telenești și Ungheni.

VIZIUNEA, MISIUNEA ȘI VALOR VIZIUNEA, MISIUNEA ȘI VALORILE Bibliotecii Publice Raionale Nisporeni

Viziune

Biblioteca raională Nisporeni – un centru comunitar funcțional și atractiv, cu un management de succes și bibliotecari profesioniști, ce prestează servicii relevante comunității din Nisporeni..

Misiune

Biblioteca raională Nisporeni – o instituție comunitară ce oferă societății nisporenene programe și servicii inovative, acces liber și nediscriminatoriu la informație, culturalizare, comunicare și socializare.

Valori: profesionism, fidelitate, angajament, creativitate, demnitate, responsabilitate, flexibilitate, colaborare.

Fișele posturilor în anul 2023 au fost actualizate 8 fișe de post.

- 1) **Campania Națională „Să citim împreună”** (ODD-4), organizată în scopul promovării lecturii ca factor primordial în procesul de educație a tinerilor utilizatori. În cadrul acestei campanii au fost organizate 3 întâlniri cu scriitorii – **Ion Drumea, Aurelian Silvestru și Grigore Drăgan** . Număr total de participanți la întâlnirile cu scriitorii – 68. De asemenea în cadrul Campaniei au mai fost organizate 18 lecturi publice, 3 activități teatralizate și expoziții de desene, 9 ateliere de lectură și creație, (Biblioteca pentru Copii Nisporeni, Biblioteca publică s. Păruceni, Biblioteca Publică s, Seliște, Biblioteca Publică s. Milești și Biblioteca Publică Raională Nisporeni).

Campania Națională „Cartea deschisă” (ODD-4), organizată în scopul dezvoltării abilităților de lectură ale utilizatorilor. Astfel ei au călătorit prin locuri pitorești și au descoperit anumite monumente istorice din localitățile raionului Nisporeni. Ghid în această călătorie le-a fost locuitorii acestor comunități. **Concursurile Naționale organizate în cadrul Programului Național LecturaCentral**, ediția a VII -a, 2024. Biblioteca Raională Nisporeni inclusiv Biblioteca s. Vărzărești și biblioteca publică s. Bălănești sunt deținătoare a 3 diplome de mențiune la următoarele concursuri: „Cel mai activ cititor”.

1. REȚEAUA BIBLIOTECILOR

În raion activează 30 biblioteci publice (1 – pentru copii în or. Nisporeni); 3 biblioteci din satele: Grozești, Seliște și Vărzărești dispun de secții ce deserveșc separat copiii până la 16 ani.

Din punct de vedere administrativ, 29 biblioteci publice din raion sunt sub autoritatea consiliilor locale, iar Biblioteca Publică Raională Nisporeni se află sub autoritatea Secției cultură și turism a Consiliului Raional Nisporeni. Bibliotecile sunt administrate de comunitățile locale și finanțate de autoritățile publice respective.

1.1. SUPORT LEGISLATIV

Activitatea bibliotecilor publice din raion a fost reglementată prin: Legea cu privire la biblioteci Nr.160 din 20.07.2017; Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor publice, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al R. Moldova Nr. 186 din 26.02.2019; Legea cu privire la sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar Nr. 270 din 23.11.2018, Hotărârea Guvernului R. Moldova Nr. 1231 din 12.12.2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și Hotărârea Guvernului R. Moldova Nr. 630 din 19 august 2020 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii Nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, Hotărârii Guvernului Nr. 747 din 7 octombrie 2020 pentru aprobarea Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice cu privire; Standardele din domeniul Biblioteconomiei; Note explicative pentru completarea formularului ”Cercetare statistică anuală № 6-c – Activitatea bibliotecilor”; Statutul, Regulamentele-cadru de ordine interioară ș.a. și prin declarațiile de politici culturale ale administrației publice locale și raionale; Centru biblioteconomic, fiind Biblioteca Publică Raională Nisporeni care asigură asistență metodică de specialitate tuturor bibliotecilor publice din raion.

2. OBIECTIVELE ANULUI

Bibliotecile publice stau la dispoziția comunităților și serveșc interesele de informare, studiu, educație, lectură și recreere ale utilizatorilor din raionului Nisporeni, oferind acces liber, gratuit și nediscriminatoriu la informație și cunoaștere prin serviciile care le oferă.

În scopul îndeplinirii acestei misiuni, colaboratorii bibliotecilor și-au asumat următoarele obiective:

- Orientarea activităților Bibliotecilor Publice din raionul Nisporeni în conformitate cu noul cadru legal, strategic și de reglementare;
- Diversificarea resurselor, produselor și serviciilor;
- Asigurarea accesului liber la servicii, resurse, tehnologii și inovații pentru toți;
- Diminuarea inegalității digitale și susținerea învățării de-a lungul întregii vieți;
- Dezvoltarea parteneriatelor cu instituții relevante și actori comunitari pentru implementarea de proiecte;

Dezvoltarea competențelor bibliotecarilor și utilizatorilor în domeniul tehnologiilor informaționale. Necesitățile informaționale ale membrilor comunității aflate în aria de deservire ale rețelei bibliotecilor publice din raionul Nisporeni au fost realizate prin promovarea sistematică a culturii lecturii, prin susținerea procesului de învățare pe tot parcursul vieți.

Activitatea bibliotecilor publice pentru anul 2023 au fost ajustate la Obiectivele de Dezvoltare Durabilă incluse în agenda ONU 2030 și Strategia de consolidare și modernizare a rețelei de biblioteci publice teritoriale din Republica Moldova, propriile strategii și programe. În anul 2024 Bibliotecile Publice din raionul Nisporeni au avut următoarele priorități, care au fost aprobate în cadrul Forumului Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci

- Promovarea lecturii ca bază pentru cunoaștere și dezvoltare.
- Dezvoltarea serviciilor inovative de bibliotecă ca bază pentru dezvoltarea comunităților prin susținerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă incluse în agenda ONU 2030.
- Dezvoltarea capacităților personalului din biblioteci, dezvoltare profesională continuă.
- Amplificarea poziției bibliotecilor ca actori – chee și facilitatori ai Științei Deschise.
- În sprijinul implementării celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă, Agendei ONU 2030 de Dezvoltare Sustenabilă și Programului Moldova 2030, de întreprins acțiuni majore în scopul îmbunătățirii activității și serviciilor diverse pentru cetățeni, devenirii bibliotecii a unui centru important de formare, documentare, cercetare, educare și cultură în comunitate;
- Să studieze interesele de lectură, informare și documentare pentru a satisface cerințele beneficiarilor și forma deprinderi de lectură sistematică;
- Să dezvolte cultura informațională, abilități, servicii noi, deprinderi privind utilizarea tehnologiilor informaționale, asigurarea accesibilității informației, ocrotirea proprietății intelectuale.
- Să se promoveze lectura și bibliotecă, răspândind cunoștințele de ordin cultural și științific.
  - Intensificarea acțiunilor de management și marketing ale bibliotecii în vederea cunoașterii și prognozării necesităților beneficiarilor, promovării serviciilor, programelor și acțiunilor oferite, crearea unei imagini pozitive a bibliotecii publice;
  - De atras grupe noi de beneficiari la bibliotecă.

2.1. REALIZAREA OBIECTIVELOR PROPUSE

Bibliotecile investesc în inteligența membrilor localităților și sunt promotori-cheie ai educației, informației, cercetării, participării sociale și culturale.

Bibliotecile sunt instituții moderne, centre importante de informare, documentare, cercetare, educare și cultură care, prin diversitatea și îmbunătățirea calității colecțiilor pe diferit suport și prin implementarea serviciilor noi, asigură și creează condiții pentru accesul liber și nelimitat la resursele informaționale tuturor grupurilor sociale ale comunităților.

În scopul îndeplinirii misiunii, manifestând profesionalism, creativitate și operativitate, bibliotecarii bibliotecilor publice din raion au realizat următoarele obiective:

- Au studiat interesele de lectură, informare și documentare pentru a satisface cerințele beneficiarilor și de a forma deprinderi de lectură sistematică.
- Au promovat cartea, lectura, bibliotecă, răspândind cunoștințele de ordin cultural-literar și științific;
- Au continuat lucrul de dezvoltare, completare și valorificare a colecțiilor;
- Bibliotecile publice din raion au fost prezente și au participat la activități semnificative culturale de nivel raional și republican;

Noiembrie 2024, doamna director Maria Mîtcu și voluntara de la Corpul Păcii SUA din Moldova Hannah, au participat la training **Peace Corps Moldova**. După, au ajutat la plantarea unei păduri cu ONG **Hai Moldova** și alți voluntari și parteneri ai Corpului Păcii.

- În scopul ridicării nivelului profesional, personalul bibliotecar a participat la acțiuni de instruire, formare și perfecționare profesională de nivel raional și republican, și în special, la cele organizate BNRM și BN "I. Creangă" în format on-line;

ACTIVITATEA BIBLIOTECARĂ: ÎMBUNĂTĂȚIREA CONTEXTULUI PROFESIONAL

Ciclu de activități practice și metodologic, 10 aprilie 2024, spațiul Bibliotecii Publice Raionale Nisporeni. Au prezentat doamnele formatoare de la **Centrul de Formare Profesională Continuă, BNRM**, L. Corghenci, M. Cebotari, T. Levința, A. Drăgănel.

Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM), în colaborare cu Biblioteca Publică Raională Nisporeni a organizat la 3 decembrie 2024 reuniunea profesională zonală cu genericul „Bibliotecile în contextul integrării europene a Republicii Moldova: bibliotecarul ca facilitator al transformării digitale și educării lecturii”. Reuniunea organizată în cadrul ediției a 7-a a Programului Național LecturaCentral, au participat și Bibliotecile din raioanele Călărași, Criuleni, Ialoveni, Fălești, Strășeni, Telenești și Ungheni.

- Au întreprins acțiuni de sensibilizare a autorităților locale pentru îmbunătățirea bazei Tehnico - materiale și imaginii bibliotecilor publice în comunitate;

- Mijloacele financiare programate pentru activitatea bibliotecilor în anul 2024 au fost integral utilizate și s-a simțit insuficiența lor acută;

- În scopul realizării programului de activitate, promovării lecturii și bibliotecii, s-a conlucrat cu organele ierarhic-superioare și cultural-educative, cu personalități marcante și instituții culturale din țară, astfel stabilindu-se relații durabile de colaborare și parteneriat;

- Pentru marcarea evenimentelor însemnate, datelor remarcabile și jubiliare ale scriitorilor și personalităților notorii, valorificarea patrimoniului local și literar-cultural național și universal s-au organizat și realizat cu succes un șir de activități de formare, instruire și culturale

consacrate unor evenimente, date și personalități cum au fost:

- Omagierea personalităților notorii Ștefan cel Mare, Mihai Eminescu, Dimitrie Cantemi, Nicolae Dabija, Nichita Stănescu, Adrian Păunescu, Ion Sadoveanu, Iulian Filip ș.a. din domeniul literar-cultural universal și național prin diverse manifestări culturale și activități cu caracter literar și informativ consacrate lor. De Ziua Națională a Lecturii 2024, Biblioteca Publică Raională a organizat activitatea cultural-literară dedicată Poetului Național Grigore Vieru, unde au participat elevii liceelor din teritoriu, Scolii Profesionale, Scolii de Muzică, Scolii de Pictură, cât și cei de la Gimnaziul „Ștefan cel Mare.”

Elevii au recitat versurile Marelui Poet în culori alinate de acorduri muzicale. 15 ianuarie 2024, aniversăm 174 de ani de la nașterea poetului național Mihai Eminescu și Ziua Națională a Culturii. Astfel, 15 ianuarie devine un moment festiv și un bun prilej de reflecție asupra rolului culturii în societatea noastră și la cel mai potrivit loc unde putem vorbi despre memoria marelui nostru poet Mihai Eminescu, despre importanța culturii pentru progresul unei națiuni în incinta bibliotecii raionale Nisporeni.

Concursul Național de Lectură „La Izvoarele Înțelepciunii” - ediția XXXIV-a dedicată scriitorului Vasile Romanciuc, a avut loc la data de 16 aprilie 2024, Nisporeni, unde au concurat 21 de participanți din instituțiile de învățământ din raionul Nisporeni, în scopul promovării lecturii și familiarizării elevilor cu viața și activitatea personalităților din literatură, cultură, istoria națională și universală.

Câștigătorii din Etapa Raională:

Locul I: Pranițchi Andreea, IP Liceul Teoretic „Prometeu”, Grozești

Locul II: Cernei Ionela, IP Gimnaziul Seliște

Bolohan Natalia, IP Gimnaziul Zberoaia

Locul III: Mihailov Livia, IP Gimnaziul Brătuleni

Astfel, Concursul Republican „La izvoarele înțelepciunii”, ediția a XXXIV-a, etapa raională, a fost nu doar o competiție de înalt nivel intelectual, ci și un prilej de valorificare a potențialului și de recunoaștere a excelenței în rândul tinerilor din raionul Nisporeni.

Programul Național de promovare a lecturii intensive LecturaCentral, ed. VII-a, 2024, care a fost organizat în bibliotecile publice din raion sub genericul „Promovarea valorilor

europene prin lectură”, în cadrul acestui Program, la Concursul ”Cel mai activ cititor”, Ciobanu Filoteea, a fost premiata cu ”Diploma pentru Mențiune” la Concursul ”Cel mai activ cititor” Biblioteca Publică din s. Bălănești cititoarea Fărîmă Nicoleta, BPR Nisporeni a fost premiata cu ”Diploma pentru Mențiune” a Ministerului Culturii, Comisiei Naționale pentru UNESCO, Bibliotecii Naționale din Republica Moldova și Gurghiș Crina , mențiune ”Cel mai activ cititor” biblioteca publică din s. Vărzărești.

- Integrarea și obținerea Statutului de Partener SIBIMOL cu ”Mulțumire” din partea Bibliotecii Naționale a R.Moldova.

A fost organizată lansarea de carte a nisporeneanului Ion Drumea ”Ultima mare iubire” (poezii și texte pentru cântece), întâlniri cu unele personalități notorii, activități de promovare a cărții și lecturii ș.a. activități.

- Proiectul ”Jocul de rol climatic KeepCool în bibliotecile din Republica Moldova”, realizat de de AO EcoVisio cu susținerea financiară a Republicii Federale Germania, a fost câștigat de BPR Nisporeni. Setul joc de masă ”KeepCool”, ediția 2024, limbile RO/RU, 1 set, echivalentul costului în MDL 3000 lei.

3. DEZVOLTAREA ȘI COMUNICAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE

Bibliotecile realizează activități specifice de creștere și circulație a fondurilor, de informare și comunicare, menținem o legătură între trecut și prezent, punând în valoare toate colecțiile și resursele pe care le deținem.

Ca și în anii precedenți, în 2024, bibliotecarii din raion și-au propus să realizeze o politică eficientă de selecție, achiziție și de deselecție a documentelor în corespundere cu necesitățile și specificul contingentului de utilizatori. Această activitate a presupus monitorizarea permanentă a pieței editoriale, de difuzare; alocarea de resurse financiare pentru achiziții, precum și identificarea și selecția documentelor pentru asigurarea continuității în completarea colecțiilor, menținerea diversității tipologice de conținut și lingvistice, administrarea și organizarea optimală a fondului documentar și facilitarea accesului nelimitat la documente.

S-a pus accentul pe:

- conservarea bună și circulația eficientă a publicațiilor prezente;
- modernizarea conținutului și calității colecțiilor bibliotecilor;
- completarea nucleului documentar cu publicații noi din domeniile de cunoaștere, unor scriitori renumiți și celor introduși în curricular școlară;
- revizuirea fondului de carte și eliminarea documentelor degradate fizic și perimate moral.

Cărțile se iau la evidență în unități materiale (volume) și titluri. Ca o unitate materială separată și ca un titlu separat se iau la evidență: fiecare ediție în parte (cărți, broșuri); fiecare volum separat (număr, parte) al unei ediții cu multe volume cu un titlu individual; - fiecare dintre broșurile emise într-un dosar, copertă, manșetă care le unește; fiecare carte sau broșură inclusă într-o serie de cărți (numerotată sau fără număr); - suplimente la cărți și broșuri publicate separat cu titlu individual și semnificație independentă.

Evidența în titluri se efectuează pentru toate categoriile de documente la primirea și casarea lor din colecții. Ediția repetată se ia la evidență ca un titlu nou dacă este revizuită și/sau adăugată; traducerile sunt considerate unități noi de evidență; documentele tipărite, nelegate, editate într-o singură copertă (mapă) se consideră ca un titlu; volumele cu titlu individual din publicațiile în multe volume, achiziționate aparte se consideră fiecare ca un titlu; - suplimentele la cărți (atlase, hărți, documente de muzică tipărită etc.) care au titluri individuale sunt considerate ca un titlu aparte.

Publicațiile seriale se iau la evidență în unități materiale (volume) și titluri. Ca o unitate materială se consideră un număr, volum, ediție publicată separat, precum și un set de numere, volume, ediții legate într-un singur bloc (volum). Pentru publicațiile periodice (reviste, ziare), unitatea materială se stabilește prin constituirea în volum, în funcție de numărul de pagini și periodicitate:

a) pentru publicațiile cu un număr mare de pagini (peste o sută), fiecare număr în parte constituie un volum;

b) pentru publicațiile cu un număr mai mic de pagini, cu apariție lunară sau trimestrială, care se pot lega într-un set anual/semestrial/trimestrial, setul legat constituie un volum;

c) pentru publicațiile săptămânale și bilunare, care se pot lega, de obicei, în seturi trimestriale, setul trimestrial constituie un volum;

d) pentru ziarele săptămânale ca volum este considerat setul semestrial;

e) pentru ziarele cotidiene ca volum este considerat setul trimestrial;

3.1. COMPLETAREA COLECȚIILOR

Serviciul Completarea Colecțiilor reprezintă o componentă importantă în existența bibliotecii publice din or. Nisporeni, fiind „poarta de intrare” a tuturor documentelor, asigurând creșterea firească a fondului de publicații. Biblioteca se completează, realizând un tot unitar care, în final, să poată oferi, cât mai multe informații despre documentele aflate în colecțiile existente în bibliotecă. Procesul de evidență a colecțiilor ce se constituie din: primirea, ștampilarea și inventarierea publicațiilor intrate în bibliotecă are ca scop, planificarea, organizarea și desfășurarea activității de bibliotecă, dar și de realizare a unor statistici formularul 6 C necesar în activitatea de completare/dezvoltare a fondurilor de publicații existente în bibliotecă. Această etapă al documentului de intrare în bibliotecă, „rezolvă” mai multe aspecte din punct de vedere: financiar și în Registrul Inventar – „oglinda intrărilor în bibliotecă”, ceea ce reflectă proveniența, dinamica, mărimea, valoarea și structura colecției de publicații a bibliotecii.

Realizarea a RMF – ului (Registru de Mișcare a Fondurilor) care sintetizează toate intrările și ieșirile dintr-o bibliotecă, înregistrarea primară a cărților în catalogul on-line folosind sistemul integrat de bibliotecă SIBIMOIL.

Achiziționarea documentelor noi se înfăptuiește din mijloace bugetare, din librării, Societatea de Distribuție a Cărții ”PRO NOI” și „Poșta Moldovei”(periodicele).

Atragerea donațiilor de publicații (care reprezintă o sursă importantă pentru unele biblioteci) de la Ministerul Culturii, BNRM, BN ”I.Creangă” scriitori, cititori și prieteni ai Bibliotecilor.

Stocul de carte din bibliotecile din raionul Nisporeni, urmează să fie reînnoit datorită Guvernului României. „Cărți în limba română pentru bibliotecile din Republica Moldova” este, cel mai amplu proiect cultural derulat în ultimii 30 de ani de România în Republica Moldova, cu scopul de a afirma și dezvolta identitatea etnică, culturală și lingvistică românească, dar și de a contribui la formarea noii generații în Republica Moldova. Astfel 100 mii de cărți și echivalentul lor în format electronic, în valoarea de peste 1 milion euro, au trecut astăzi Prutul, pentru a completa stocurile din bibliotecile din Republica Moldova. Fiind donate cărți în limba română, se urmărește promovarea și cultivarea limbii române în rândurile tinerei generații.

Ceremonia de distribuire a lotului de carte, s-a desfășurat la Chișinău, pe piața Marii Adunări Naționale, în prezența oficialităților, secretarul de stat al DRRM, Adrian Dupu, ministrul

Culturii din Moldova, Sergiu Prodan, ambasadorul României la Chișinău, ES Cristian Leon Țurcanu.

Prezente la eveniment, au fost și vicepreședinta raionului, dna Rodica BESCHIERU și dna Maria MÎTCU, directoare Biblioteca Publică Nisporeni.

Biblioteca publică raională Nisporeni, biblioteca filială orășănească și bibliotecile filiale comunale, sătești, în anul 2024 au achiziționat cărți 7302 ex., publicații seriale, ziare, reviste 981 ex., total 8283, din care în limba română 8258 ex.

Documentele nou achiziționate pe parcursul anului au fost prelucrate parțial de serviciul specializat al B.P.R. Nisporeni, care realizează evidența sumară și a fiecărui document în parte în formă tradițională, clasificarea, catalogarea, și transmiterea în serviciile B.P.R. precum și în bibliotecile din teritoriu.

Bibliotecile au continuat lucrul de descriere, clasificare și aranjare, de revizuire și de casare a publicațiilor uzate, superflue, depășite moral, nesolicitate de cititori pe parcursul anilor.

3.2. COMPLETAREA COLECȚIILOR

Ieșirea documentelor din gestiunea bibliotecii, casarea/excluderea lor din colecții, din evidența globală și individuală se produce din următoarele situații: Gradul avansat de uzură fizică determinată de circulația intensă a documentului, deteriorarea suportului informatic, gradul avansat de uzură morală determinată de învechirea conținutului, gradul scăzut de solicitare/utilizare a documentului. Pierderea/nerestituirea documentelor de către utilizatori, expirarea termenului de păstrare/utilizare a documentelor.

În anul 2024 au fost casate cărți 1720 ex., publicații seriale ziare, reviste 1492 ex., total: 3212 ex, din care în limba română 2874 ex. - toate degradate fizic.

După casarea documentelor, fișele au fost excluse din cataloagele și fișierele bibliotecilor.

3.3. TOTALURI

Bibliotecile Publice din sate continuă să fie conduse doar de **bibliotecar**. Bibliotecarii din teritoriu participă tot mai activ și mai insistent la repartizarea surselor financiare pentru instituție. În acest mod, majoritatea bibliotecilor au reușit să fie dotate cu echipament necesar, să fie efectuate la timp reparații curente ale încăperilor și a calculatoarelor, iar achiziția de carte să fie controlată de bibliotecar și să corespundă cu cerințele utilizatorilor. Activitatea administrativă a BPR Nisporeni a fost orientată la administrarea, gestionarea și întreținerea instituției. Astfel BPR Nisporeni nu a dus lipsă de surse financiare pentru asigurarea procesului de lucru cu rechizite de birotică, mărfuri de uz casnic, dezinfectante, achitarea serviciilor informaționale, reparații curente a echipamentului.

Insuficiența mijloacelor financiare destinate achizițiilor de carte au determinat realizarea parțială a obiectivelor propuse privitor la completarea și dezvoltarea colecțiilor unor biblioteci.

În anul 2024, în comparație cu anul precedent, s-au achiziționat cu 1634 ex. mai multe cărți;

În conținutul colecțiilor prevalează în continuare documentele din domeniul lingvisticii, literaturii artistice și criticii literare.

În masivul documentar al bibliotecilor sunt mai puțin reprezentate domeniile științelor sociale, economie, filozofie, religie, științele aplicate și exacte, artă și sport.

Periodicele cele mai solicitate de cititori rămân a fi: Natura, Timpul, Jurnal de Chișinău, Florile dalbe, Literatura și Arta, Săptămâna, Sfaturile buniceții, Noi, Monitorul

Oficial, Tainele sănătății, a „Mic”, Realități culturale, Komsomolskaia pravda, Moldova Suverană, ziarul local ”Deșteptarea”.

Registrele de evidență globală (sumară) și registrele de evidență individuală a colecțiilor se păstrează permanent, până la lichidarea bibliotecii.

4. SERVICII DE BIBLIOTECĂ ȘI UTILIZAREA LOR:

4.1. INDICATORI STATISTICI DE UTILIZARE A BIBLIOTECII:

Nr.d/o	Indicii:	Realizat în 2024	Realizat în 2023	Din care copii:
1.	Utilizatori înscriși	14174	15014	5303
2.	Utilizatori activi	14174	15014	5303
3.	Utilizatori activi ca procent din populație	24%	25,4%	99.7%
4.	Populația țintă	59020	59020	5220
5.	Intrări în bibliotecă	117001	146350	11595
6.	Intrări per utilizator activ	8,5	11	5
7.	Împrumutul documentelor	206269	261060	117309
8.	Din care în limba de stat	185619 – 92.2%	238074- 97.3%	131674- 99.0%
9.	Împrumut per utilizator activ	16.9	18	22.1
10.	Rulajul colecției	1.2	1.3	
11.	Colecția de documente: cărți, publicații seriale	155619	194748	
12.	Din care în limba de stat	144640-86,2%	172677	
13.	Inclusiv în grafie latină			
14.	Documente per capita	3.4	3.5	
15.	Documente per utilizator	14.3	14.4	
16.	Exemplare documente adăugate stocului	8283	1748	
17.	Din care în limba de stat	8258 -96.2%	1076-97,2%	
18.	Exemplare-documente casate	6272	4859	
19.	Achiziții per capita	0.05	0.05	
20.	Achiziții per utilizator	0.21	0.22	
21.	Rata de înnoire a stocului	87. ani	87.0 ani	

4.2. SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR

Serviciile de dezvoltare a competențelor utilizatorilor sunt o serie de programe și activități care își propun să îmbunătățească abilitățile și cunoștințele utilizatorilor într-un anumit domeniu.

Bibliotecile deținătoare de calculatoare, în sprijinul implementării ODD-urilor, au organizat acțiuni gratuite de instruire și utilizare a tehnologiilor informaționale. Ca rezultat al identificării necesităților utilizatorilor, în biblioteci au fost organizate și și-au desfășurat activități de servicii de bibliotecă, inclusiv pentru copii: ”Inițiere în alegerea profesiei”, ”Sfaturi utile pentru copii și adolescenți”, ”E-guvernare” - B.P.R.Nisporeni, ”Ora poveștilor”- Bălănești, Brătuleni, Bărboieni, Poruceni, Vânători, Bolțun, Vărzărești, Șișcani, ”Seniorii și calculatorul”-Bolțun, Bursuc, ”Lecturile verii” - Vânători, Șișcani, Ciorăști, ”Tânărul brutar”, ”Educația deprinderilor și instruirea tinerilor părinți”- Bălăurești, Brătuleni, ”Ludoteca cu povești” și ”Educația rutieră” - Zberoaia, ”În ajutorul tinerelor mămici”-Cristești, ”Spune Da!, pentru sănătatea ta” - Călimănești, Poruceni, ș.a.

În anul 2024 și-au continuat activitatea cluburile pe interese cultural-literare: „Baștina”, „Țărăncuța” – Biblioteca Raională, ”Mâini dibace”- Bursuc, „Co-libris” și „Deceluș” – B-ca pentru copii Nisporeni, „Meșterițele” – Bălăurești, Isăicani. Cele mai semnificative acțiuni, în cadrul ședințelor acestor cluburi au fost: organizate activități de socializare și recreere; confecționarea obiectelor și lucrărilor de artizanat, de studiere, utilizare și implementare a TI. La Biblioteca raională Nisporeni ”Clubul de limba engleză” organizat chiar de voluntara din SUA, Practica în Programul ”Microsoft Excel” cu elevii de la IP Școala Profesională Nisporeni, în incinta BPR Nisporeni, formator Spînu Victoria, Atelier teoretico - practic ”Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, Excel” (Modulul - VI), 02 octombrie 2024 (Formatori Maria Mîțu împreună cu voluntara de la Corpul Păcii din SUA Hannah Saxon). La Instruire au participat bibliotecarele din Bibliotecile publice din satele: Ciutești, Călimănești, și Șendreni. Anul acesta, Nisporeniul a avut parte de o vizită specială din partea a doi olteni, dl **Ciolacu** și dl Barbu, care au venit cu dor și respect pentru istoria noastră comună. Originari din Cireșu, localitatea natală a Generalului Constantin Dragu, aceștia și-au dorit să vadă cu ochii lor Casa Națională, monument ridicat prin osârdia generalului. Pe lângă Casa Națională, oaspeții au fost primiți cu căldură și la **Primăria Orașului Nisporeni**, au vizitat Muzeul Local, dar și **Biblioteca Raională**, unde au lăsat o donație prețioasă: o carte despre istoria satului Cireșu, în care este relatată și biografia Generalului Dragu. Această vizită ne amintește încă odată cât de strâns sunt legate destinele noastre și cât de important este să păstrăm vie memoria înaintașilor și eroilor noștri comuni.

Pentru utilizatorii și membrii comunităților lor, bibliotecile au organizat convorbiri, informații pe teme: „ Casa cu Cărți și TIC”, ”Împreună studiem calculatorul”, ”Pentru o lume mai bună”, ”Dreptul de autor”, ”Să citim împreună”, ”Pacea - bogăția țării” ”Să iubim Patria,”Ai dreptul să știi”, ”Calculatorul–prieten sau dușman?”, ”Să cunoaștem TI” ș.a.

Bibliotecile, în parteneriat cu Gimnaziile, Liceele, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei, Agenția pentru ocuparea Forței de Muncă, Comisariatul raional de Poliție, Centrul Medicilor de familie, AO ”Concordia”, Școala Profesională din oraș. Sau organizat - 331 activități – 325 pentru copii.

Participarea personalului de bibliotecă la instruire de bibliotecă la activități de instruire non-formală, organizate de bibliotecă, numărul total de ore academice de instruire - 200, numărul de participanți, personal al bibliotecii - 40.

Participarea personalului de bibliotecă la activități de instruire non-formală, organizate de alte biblioteci, centre de formare, instituții, numărul total de ore academice de instruire - 24, număr de participanți, personal al bibliotecii - 7.

Tematica celor mai importante fiind:

”Organizarea și eficiența clubului de lectură în bibliotecă”, ”Introducerea și redactarea conținutului digital local în WIKIPEDIA”, Modulul 1-2-3, ”Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”, ”Sporirea interesului pentru lectură și a calității ei prin intermediul cluburilor de lectură”, ”Angajarea în câmpul muncii”, ”Valori ce formează personalitatea”, ”Crearea Facebook-ului”, ”Rețelele de socializare”, ”Cum se utilizează

Microsoft Excel”, ”Microsoft PowerPoint”, ”Servicii electronice și achitări on-line”, ”Afacerea care-mi place”, ”Regulile de circulație rutieră”, ”Protecția datelor cu caracter personal”, ”Vulnerabilitate energetică”, ”Familia-nucleu al societății”, ”Integrarea persoanelor cu nevoi speciale în societate”, ”Dezvoltarea durabilă a comunității”, ”Să păstrăm sănătatea”, ”Opțiuni avansate de lucru în aplicația CANVA”, ”Inițiere în Microsoft Word”, ”Campania Națională, Septembrie – nici o zi fără lectură”, ”Întâlnire on-line cu genericul ”Cum ne apropiem de cititorii de azi”, ”Biblioteca în contextul integrării Europene a Republicii Moldova”.

4.3 ACTIVITĂȚI CULTURAL-LITERARE ȘI EDUCATIVE

În anul de referință, bibliotecile din rețea au realizat: oferirea, fără restricții, a accesului la lecturi, informație, idei; încurajarea și susținerea libertății de cunoaștere, libertatea de expresie; asigurarea și dezvoltarea pe bază interactivă a serviciilor bibliotecare necesare utilizatorilor; orientarea spre incluziunea socială și îmbunătățirea vieții populației, implicând în activitatea lor dezvoltarea serviciilor noi, bazate pe relațiile dintre utilizatori și bibliotecă; au încurajat lectura prin programe, inițiative, evenimente și diferite activități culturale, de popularizare a sărbătorilor și datelor remarcabile culturale, sociale, istorice etc.

Au fost organizate un șir de activități cultural-literare și educative, cele mai semnificative fiind: activitățile care se pot face la bibliotecă, la cercul de lectură, în scopul dezvoltării gustului pentru citit. Pentru că în ultima vreme mulți dintre copiii noștri preferă să citească pe telefon sau să nu citească ne-am gândit la câteva activități care ar putea să le dezvolte gustul pentru frecventarea cercurilor de cititori. Lectura la sală: Cărți electronice, fiecare utilizator alege din bibliotecă sau vine de acasă cu o carte. Prezentare de cărți: fiecare utilizator își prezintă cartea pe care a împrumutat-o, pe scurt: titlu, autor, ilustrații, dacă are și motivul pentru care citește cartea. Fiecare utilizator alege din bibliotecă o carte, o citește acasă și când vine la cercul de lectură spune, în funcție de conținutul cărții: eu am aici niște prăjituri, dacă în carte apar dulciuri multe, eu am aici niște avioane sau eu am aici niște prieteni sau eu am aici niște pajiști minunate, eu am aici cerul sau cartea mea scoate sunete minunate sau cartea mea te invită la o baie în mare, etc. Astfel stârnește curiozitatea celorlalți utilizatori, pentru a citi și ei cărțile respective.

Lectură din marii poeți, în funcție de anotimp. Bibliotecara așează pe masă cărți de poezii cu diverse anotimpuri, un cititor alege un anotimp prin tragere la sorți dintr-o cutiuță și apoi se lasă să lectureze 10 minute să găsească în cărți o strofă care le-a plăcut, dintr-o poezie din anotimpul extras. Jurnalul Bibliotecii, în care fiecare utilizator scrie ceva despre modul în care s-a simțit la Bibliotecă, ce i-a plăcut și ce nu i-a plăcut, ce ar mai fi de schimbat. Acest jurnal trebuie să aibă un al doilea volum pentru laude aduse scriitorilor care le-au făcut timpul mai plăcut și le-au îmbogățit cunoștințele, imaginația și vocabularul. Să scrie impresii despre cărțile pe care le-au citit, ce i-a impresionat la acele cărți. Vizionare filmuleț despre biblioteci importante. Activitate pentru utilizatorii pasionați de desen pe calculator. Pot apărea anunțurile și pe grupurile de WhatsApp. Cei mai activi cititori diplome, pentru cele mai multe activități de la cercul de lectură, la care s-au evidențiat. Evident că modalitățile de a atrage utilizatorii spre lectură sunt mult mai multe.

Zilele Europene ale Patrimoniului cu genericul ”Patrimoniu Durabil” (25.09-29.09), Sărbătorilor Naționale, prin circa 15 activități cu prezența a 500 oameni și împrumutate 300 documente.

Cu mare semnificație s-au sărbătorit Ziua Națională a Culturii, Ziua de naștere și Ziua de Comemorare a lui Mihai Eminescu. După depuneri de flori la bustul Poetului a fost organizată manifestarea culturală "Veacuri Geniu te vor numi" de nivel raional, care a avut drept scop omagierea celor 174 ani de la nașterea lui M.Eminescu. Pentru o redare mai deosebită a chipului și operei lui M.Eminescu a fost susținut un discurs "Genialul poet al timpurilor noastre", o trecere în revistă a operei "Cu dor de Eminescu" la expoziția - eveniment "M.Eminescu - Luceafărul poeziei românești" și un recital literar-muzical pe versurile poetului.

La 14 februarie, când s-au împlinit 89 ani de la nașterea scriitorului G.Vieru, Biblioteca pentru copii din or. Nisporeni a organizat medalionul literar "G.Vieru - o lecție de poezie și de omenie". Această activitate a avut drept scop promovarea operei scriitorului și contribuția sa la cunoașterea valorilor naționale, opera poetului fiind una reprezentativă pentru identitatea noastră ca neam în diversitatea culturilor europene.

Atât expoziția de carte "Opera lui Grigore Vieru", cât și revista bibliografică "Grigore Vieru – poet al cetății graiului", recitalul de poezii și melodii pe versurile poetului, toate acestea au reflectat pe deplin importanța lui Grigore Vieru în istoria literaturii ca scriitor, poet și au trezit interesul publicului prezent în. B.P.R.Nisporeni pentru personalitatea și opera sa.

În perioada 1-7 martie, bibliotecile pentru Copii Nisporeni, din s. Soltănești, Păruceni, Grozești au organizat "Zilele Creangă", 2024, activități pentru copii de lectură și promovare a operei clasicului literaturii române, sfântosului bunic din Humulești, I.Creangă.

În perioada 1-7 aprilie, bibliotecile din s. Brătuleni, Băcșeni, Seliște, Vînători, Biblioteca pentru Copii au realizat un șir de activități literare în cadrul Săptămânii Lecturii și a Cărții pentru Copii, 2024.

La data de 16 aprilie, curent, **Secția Cultură și Turism Nisporeni**, Direcția Învățământ, Tineret și Sport a **Consiliul Raional Nisporeni** în colaborare cu **Biblioteca Raională Nisporeni** au organizat etapa raională a Concursului Național de Lectură „La izvoarele înțelepciunii”, ediția a XXXIV-a, consacrată vieții și creației scriitorului Vasile Romanciuc. La concurs au participat 21 de elevi din clasele IX-XI.

Juriul a desemnat cei mai buni cunoscători ai operei lui Vasile Romanciuc, care s-au învrednicit de Diplome și Premii bănești, după cum urmează:

♣ Locul I: Pranițchi Andreea, IP Liceul Teoretic „Prometeu”, Grozești;

♣ Locul II:

♣ Cernei Ionela, IP Gimnaziul Seliște;

♣ Bolohan Natalia, IP Gimnaziul Zberoaia;

♣ Locul III: Mihailov Livia, IP Gimnaziul Brătuleni.

17 participanți au obținut Mențiuni.

Învingătoarea, Pranițchi Andreea, eleva cl. a XI-a, IP Liceul Teoretic „Prometeu” va reprezenta raionul, la etapa republicană a Concursului Național de Lectură „La izvoarele înțelepciunii”, ediția a XXXIV-a.

Au fost organizate:

Standurile expoziționale: "Cărți Jubiliare 2024", care au împlinit un anumit număr de ani de la publicare.

Ion Druță – „Casa Mare” – 65 ani de la publicație. Piesa lui Ion Druță „Casa mare” e, în felul său, o metaforă în care se cuprinde drama tuturor satelor golite de viață lor firească, în urma războaielor; drama oamenilor a căror soartă se înscrie sub însemnul neîmplinirii dragostei autentice. E ca un cântec trist de nostalgică resemnare solară.”

Nicolaie Esinencu – „Doc” – 35 ani de la publicație. Cartea e scrisă din perspectiva unui copil/adolescent de 15 ani. Copil care la vârsta aceasta are suficiente întrebări despre tot ce-l înconjoară, are nevoie de părinți, de susținerea lor. „Doc” are părinți, dar parcă nici nu i-ar avea, absenți din viața lui, ignoranți, vraște.

Vasile Alecsandri – „Despot Vodă”- 145 ani de la publicație. Despot-Vodă este o dramă istorică scrisă de Vasile Alecsandri și publicată în anul 1880. Opera este considerată cea de-a doua dramă istorică din literatura română, prima fiind „Răzvan și Vidra”. Opera are ca temă puterea, figura centrală a textului fiind Despot-Vodă, o personalitate marcantă din istoria Moldovei, care a reușit să ocupe pentru o scurtă perioadă de vreme tronul Moldovei.

Nicolaie Slavici – „Mara”- 130 ani de la publicație. Acțiunea se petrece în nordul Banatului, în zona de pe Valea Mureșului. Figura principală a întregului roman este Mara, o văduvă care încearcă din răspuț să-și crească copiii și, mai ales, își dorea să își vadă fiica preoteasă și fiul, cojocar. Ea câștiga din negustorie și economisea bani pentru vremuri grele, era o femeie responsabilă care muncea din greu pentru binele copiilor ei.

Mihail Sadoveanu – „Viața lui Ștefan cel Mare”- 90 ani de la publicare. Mesajul cărții de față este excepțional prin aducerea în prim-plan a unei personalități de geniu, a unui domnitor care s-a gândit întotdeauna la poporul sau și n-a cedat nimănui nici o palmă de pământ românesc – Ștefan cel Mare. Scriitorul ne farmecă – și aici! – Prin exprimarea sa meșteșugită și memorabilă, exploatând cu mare efect artistic întâmplări, fapte și fenomene cu sens adânc simbolic. Este o lucrare a cărei actualitate nu se ofilește cu trecerea timpului.

Ion Creangă – „Amintiri din copilărie” – 145 ani de la publicare. Cartea descrie într-un mod spumos copilăria lui Ion Creangă, punând accent pe relațiile dintre eroul principal, Nica al lui Ștefan a Petrei sau Nică a lui Ștefan a Petrei, și diversele persoane cu care interacționează. Ea urmărește maturizarea lui Nica, de la o vârstă idilică în satul Humulești la o adolescență rebela și la pregătirea pentru intrarea în rândul preoțimii ortodoxe în Fălticeni și Iași. Textul este remarcabil datorită unui vocabular caracteristic bogat în particularități dialectale din zona Moldovei.

Alexandre Dumas – „Cei trei muschetari” – 180 ani de la publicare. „Cei trei muschetari” – este un roman de Alexandre Dumas tatăl, care relatează aventurile tânărului d’Artagnan după ce sosește la Paris în urmărirea visului său de a deveni un muschetar al regelui. D’Artagnan nu este însă unul din muschetarii din titlu; acesta se referă la prietenii săi Athos, Porthos și Aramis.

Charles Dickens „David Copperfield” – 175 ani de la publicare. David Copperfield este un roman de Charles Dickens, povestit de personajul eponim David Copperfield, care descrie evoluția sa din copilărie până la maturitate. Face parte din genul Bildungsroman. A fost publicat pentru prima dată ca foileton în 1849 și 1850, iar ca roman în 1850. David Copperfield este, de asemenea, un roman autobiografic: cu evenimente care urmează firul vieții lui Dickens. Dintre cărțile pe care le-a scris, aceasta a fost preferata lui. Numit „triumful artei lui Dickens”.

„Eminescu - Luceafărul poeziei românești”, „Limba Noastră-graiul pâinii”, „Pe serpentinele cunoașterii”, „Ocrotește Planeta ”Pământ” - pentru viitorul nostru”, ”

Moldova mea- mândria mea”, ”Călătorie în lumea cărților”, ”Cele mai citite cărți”, ș.a., precum și afișe publicitare expuse în atenția întregii comunități, pentru o promovare cât mai original-possibilă a cărții și lecturii.

De asemenea, au avut loc: Prezentări de carte, lecturi în glas, lecții și reviste bibliografice, informații cu temele: ”2024 –Anul consolidării relațiilor dintre bibliotecă și comunitate”, ”2024 – Anul Internațional al științelor fundamentale pentru dezvoltare durabilă”, ”Limba - cartea de noblete a unui neam”, ”Alexei Mateevici- cântărețul Limbii Noastre”, ”În lumea Cunoștințelor”, ”Moldova-scump plai natal”, ”M.Cimpoi – scriitor, eminesciolog, critic literar, doctor habilitat în filologie”, ”Lectura–cultură, cunoaștere și dezvoltare”, ”Descoperă lumea prin lectură”, ”Cultura e cel mai solid teritoriu al Patriei”, ”De ce este importantă lectura?”, ”Cărțile schimbă vieți”, ”Biblioteca-locul unde începe imaginația”, ”Publicații noi”, ”Să citim împreună pentru o lume mai bună”, ”Bun venit o carte nouă”, ”E bine să știi”, ”O poezie pentru suflet”, ”Pacea-bunul cel mai de preț al omenirii” ș.a.

Discuții ghidate și mese rotunde: ”O carte este un dar, pe care îl pot deschide iar și iar”, ”Cultura și civilizația – cele mai mari valori ale unui popor”, ”Importanța, actualitatea și impactul lecturii asupra personalității”, ”Biblioteca, Cartea, Cititorul”, ”Cartea și lectura în familie”, ”Lectura dezvoltă cunoștințele și imaginația”, ”Familie puternică-Stat puternic”, ”Un arbore pentru dănuirea noastră”, ”Tineretul- forța creatoare a viitorului”, ”Presa liberă și independentă - baza societății și dreptății”, ”Schimbă lumea prin lectură”, ”Tinerii și biblioteca”, ”De ce este importantă lectura?” etc.;

Bibliotecile din raion au organizat recitaluri de poezie ”Poezia – frumusețe creată în cuvinte”, ”Cu dor de Eminescu”, ”Al meu nume o să-l poarte secole din gură-n gură” (Mihai Eminescu - 174 ani de la naștere și 135 ani de la trecerea în neființă), ”Cine zâmbește mai mult trăiește”, ”Limba maternă – floare eternă”;

Concursuri: ”Un pom spre dănuirea noastră”- Seliște, ”Pentru o sănătate trainică” și ”Parfum de primăvară și măștișoare eco” - Milești; ”Primăvara cu miros de vers și poezie”- Cristești; ”Satul meu-legăn de dor”- Ciorăști.

Însoțiți de profesori și educatori, pentru elevii de la: Centrul de plasament”Betania”, Giminaziile ”M.Eminescu” și ”Ștefan cel Mare” (elevii-absolvenți cl.a IX-XIa), Liceele din or. Nisporeni ”B.Cazacu” și ”M.Eliade”(elevii cl. a 10-a care au pășit pentru prima dată pragul Liceul) în B.P.R. Nisporeni au fost organizate excursii și turul bibliotecii cu genericul ”Călătorie în lumea cărților” și ”Pe serpantinele cunoașterii”;

Zile ale Informației: ”Publicații noi”, ”Ediții AGEPI”, ”Mijloace de informare”, ” În Lumea Cunoștințelor”, ” Universul Cărților”.

Sondaj de opinii ”Rolul lecturii în formarea personalității” (participanți 15 cititori- respondenți), Sondaj sociologic ”Cele mai citite cărți în a. 2024”.

Atât în cadrul discuției ”De ce este importantă lectura?”, cât și pe marginea Sondajului ”Rolul lecturii în formarea personalității”, cititorii au menționat, că lectura și biblioteca este un bin om al cunoașterii și dezvoltării cu implicații esențiale asupra fiecărui om, lectura oferă satisfacție, îmbunătățește capacitatea de concentrare, îmbunătățește bagajul de cunoștințe, reduce stresul, îmbogățește vocabularul, de asemenea îmbunătățește creativitatea, memoria, disciplina.

La 12 decembrie 2024, în bibliotecă, a avut loc lansare de carte de poezii ”Ultima Mare Iubire” cu prezența autorului Dlui Ion Drumea de la Nisporeni.

În perioada vacanței de vară a elevilor, bibliotecile din s. Cîrnești, Șișcani, Milești și cea pentru Copii din or. Nisporeni au organizat ”Tabăra Lecturii de vară”, în cadrul căroră au fost realizate diverse activități cum au fost: ore de lectură, discuții de cărți, jocuri literare, concursuri de creativitate și inteligență.

Sub genericul "Domnitor al Țării Moldovei" (de ziua comemorării -2 iulie) bibliotecile din raion au organizat expoziții și prezentări de publicații și documente, depuneri de flori la monument, itinerare istoric-literare, consacrate comemorării lui.

Concursul "Cel mai activ cititor"; Concursul de creație "Cel mai bun eseu despre carte"; Parada "Celor mai citite cărți ale anului"; Discuția ghidată pe marginea operei "Rebela" de C. Partole (propusă pentru Campania "Să citim împreună", accentual fiind pus pe scopul urmărit de autor: de educație a tinerei generații. Cei mai activi cititori s-au dovedit a fi: – Fărîmă Nicoleta, contabilă la consiliul raional Nisporeni, Ciobanu Filotea – cl. IV LT "Mircea Eliade", Prisăcaru Marina – cl. IX IP "Ștefan cel Mare", Gurghiș Crina – Studentă UTM, Vilcu Tatiana – farmacistă, Bortă Mihail – profesor, Pahome Liliana – Direcția de învățământ, Sericova Tamara – pensionară, Strelîțova Alexandra – pensionară, Găină Ion – pensionar.

La încheierea ediției a VII-a a Programului LecturaCentral, la 29 septembrie 2024, în incinta bibliotecii, a fost organizată discuția ghidată "Cartea și lectura în familie" - de totalizare și apreciere a activităților organizate în această perioadă, iar câștigătorii concursurilor la care au participat au fost decernați cu Diplome și premii.

Activitățile cultural-literare organizate de bibliotecă în parteneriat cu mass-media locală și instituțiile de învățământ au fost un mijloc de comunicare cu utilizatorii și membrii societății, de schimbare spre o viziune pozitivă față de instituția bibliotecară.

În cadrul Programului LecturaCentral, ed. VII, 2024:

Cititoarele bibliotecilor, Gurghiș Crina, Prisăcaru Marina, Fărîmă Nicoleta și Ciobanu Filotea în cadrul Concursului "Cel mai activ cititor" au fost decernați cu Diplome a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.

Campania "Septembrie –nici o zi fără lectură" a fost inaugurată oficial la data de 31 august, în cadrul Sărbătorii "Limba noastră". Receptivă invitației de a participa la acest eveniment de avengură Națională, anume comunitățile locale a făcut posibilă desfășurarea activităților,

notând predilecție pentru lectură. Aducând un omagiu valorii incontestabile Cărții și Lecturii, în cadrul ediției a VII-a a acestui Program, bibliotecile au realizat un șir de activități literar-culturale, folosind și mijloacele TI.

Astfel au fost organizate "Zilele bibliotecii"- B.P.R., Bărboieni; Programul "Cartea- izvorul cunoștințelor"- Ciutești; Medalioane literare -Călimănești, Seliște; Parada celor mai citite cărți în a. 2024 – Bursuc, B.P.R.; "Lecturi în familie"- Soltănești, Găureni, Vărzărești; Un ciclu de activități cu genericul "Casa Mare a Cărții"- Bolțun ș.a.

- În perioada 18-22 septembrie 2024 a demarat XVII-a ediție raională Săptămânii „Zilele Dreptului de a Ști” cu genericul: „Dreptul la informare și dreptul de a ști”. În cadrul acestui eveniment, care a durat exact o săptămână, folosind mijloacele actuale de informare, în bibliotecile au fost organizate Zile ale Informației, covorbiri și recomandări metodice, un șir de expoziții de publicații și documente, vizionate scurtmetraje - video și discuții pe marginea lor cu elevii gimnaziilor, liceelor "B.Cazacu", "M.Eliade", "Prometeu" și Școlii Profesionale din oraș.

- Un șir de activități și acțiuni culturale au fost organizate în cadrul Săptămânii de Informare a Tineretului cu genericul "Tineretul - forța creatoare a viitorului" care au avut loc în bibliotecile din raion, în perioada 13—17 noiembrie 2024. Cea mai reprezentativă fiind masa rotundă-discuția ghidată "Preferințele tineretului contemporan,„

Valori ce formează personalitatea" (în Centrul de Formare și acces la internet al B.P.R.) la care au fost prezenți 21 de tineri-utilizatori, elevi ai liceelor din oraș.

Pe parcursul anului 2024 au fost organizate și desfășurate și alte activități socio-culturale, acestea fiind reprezentate în formă de expoziții, dezbateri, medalioane literare, recitaluri, matinee, reviste bibliografice, vizionari de scurt-metraje-video, Zile ale

Informației, Zilele ușilor deschise și lecturilor, vizite ale unor grupuri de elevi în biblioteci participarea la diverse evenimente și activități cultural- locale ca "Zilele or. Nisporeni", "Ziua lucrătorilor din domeniul culturii", Zilele Internaționale a Femeii și Ocrotirii Copilului, Ziua Independenței, "Limba Noastră", "Toamna de aur", Festivalurile de creație și activitate artistică, "Hramul Satului" etc.

- Bibliotecile publice în a. 2024 au organizat: 871 activități, inclusiv 548 pentru copii - participanți 13097, inclusiv copii 8780; inclusiv 401 expoziții - 485 pentru copii.

Nisporeni biblioteca pentru copii

15 ian 2024: celebrarea lui Mihai Eminescu

1 martie 2024: Micii actori din clasa 5 "B" de la I.P.L.T. " Mircea Eliade" au pus în scenă nemuritoarea creație a lui Ion Creangă "Soacra cu trei nurori".

21 iunie 2024: Ziua ușilor deschise. Șezătoarea literară: „Cartea nu are vacanță!”.

26 decembrie 2024: Cititorii bibliotecii fac apel la urări de bine Primăriei Nisporeni.

Ciutești

6 februarie 2024: Poze de la activități cu copiii din s.Ciutești: Compania Națională; „Citim cu voce tare împreună”.

23 iulie 2024: Curcubeul activităților taberei de vara!

23 septembrie 2024: Festivalul Național al Prunei Nisporeni.

14 decembrie 2024: frumoasa sărbătoarea “Sfântul Andrei”. Tradiții și datini străbune.

Grozești

21 octombrie 2024: Elevii de clasa a V-a au aflat mai multe despre biografia și lucrările lui Spiridon Vanghelie printr-o activitate

13 decembrie 2024: copiii citesc pe rând povești de Crăciun în decembrie.

Marinici

14 februarie 2024: la biblioteca publică,a avut loc o activitatea de suflet cu genericul,„Grigore Vieru talent dăruit copiilor".La activitate au fost prezenți,copii de la grădinița,„Brândușă",grupa pregătitoare,„Gogoasa"ghidați de d-le Viorica Trifan , Maria Veleşcu și parintele Dumitru

1-7 Martie 2024: „Zilele Creangă,, la bibliotecă. Vă invit,să lecturăm împreună poveștile povestitorului minunat al copilariei noastre - Ion Creangă!

30 iunie 2024: „Ziua Națională a Portului Popular,,

27 septembrie 2024: Campania Națională: „Septembrie- Nici o zi fără lectură"

Păruceni

24 iunie 2024: Un început de săptămână, o nouă zi de Tabără de Vară continuă .

20 septembrie 2024: Activitate dedicată Zilei Internaționale a Păcii cu genericul:„ ÎMPREUNĂ PENTRU PACE"

24 octombrie 2024: La bibliotecă pregătim temele pentru acasă

25 decembrie 2024: Sărbătoarea de Anul Nou! 25.12. 2024

Vînători

15 ianuarie 2024: Omagiu lui M. Eminescu - 174 ani de la naștere.

8 februarie 2024: Campania Națională „Citim cu voce tare împreună” continuă.

19 martie 2024: Oră de lectură. Cititul deschide noi porți spre noi lumi și îi ajută pe copii să-și descopere dragostea pentru lectură.

3 aprilie 2024: Săptămâna Cărții și a Lecturii pentru Copii este marcată în biblioteca publică Vînători cu scopul de a promova pasiunea pentru lectură copiilor.

Zberoia

6 martie 2024: Lecturăm și desenăm poveștile lui Ion Creangă "Capra cu trei iezi" și "Punguța cu doi bani"

4 mai 2024: Activități de Paște la bibliotecă

30 iunie 2024: Ziua Națională a Portului Național

6 decembrie 2024: activități de vacanță de iarnă

4.4 ANALIZA SATISFACȚIEI UTILIZATORILOR

La solicitarea bibliotecarilor, Serviciul Asistență de specialitate al B.P.R. Nisporeni a elaborat, pentru bibliotecile publice din raion, un Sondaj de opinie "Rolul lecturii în formarea personalității" care a cuprins 9 întrebări:

1. Care este vârsta D-voastră ? (bifați),
2. Care este ocupația Dvs.? Ce studii aveți? (bifați),
3. Când ultima dată ați vizitat biblioteca? (bifați),
4. Ce servicii de bibliotecă/instruiri legate de utilizarea calculatorului, lecturii și petrecerea timpului liber v-ar interesa? (bifați),
5. Ce alte servicii ați dori să fie implementate în cadrul bibliotecii? (scrieți),
6. Va ajutat în viață lectura unor cărți? (scrieți).
7. Din ce domenii citiți? Ce Vă interesează mai mult? (scrieți).
8. În ce zile din săptămână Vă este mai convenabil să vizitați biblioteca? (scrieți),
9. La ce oră Vă este convenabil să vizitați biblioteca (scrieți).

Acest Sondaj a fost distribuit locuitorilor comunităților din raion.

În rezultatul analizei și totalurilor făcute pe marginea acestor sondaje, acțiunilor întreprinse de biblioteci, multe din ele și-au ajustat zilele și orele de program; au elaborat programe noi de activitate; au luat măsuri de a îmbunătăți calitatea serviciilor. Impact: Au fost organizate "Clubul tinerelor mămică"- Soltănești și serviciul nou "În ajutorul tinerelor mămică"- Cristești; Au fost achiziționate cărți solicitate de locuitori în bibliotecile din s.Vărzărești, Șendreni; B.P.R. Nisporeni și-a extins orele de program (8.00-17.00 fără întrerupere) ș.a.

Biblioteca din s. Milești a realizat un Sondaj de opinie "Pentru studierea limbii engleze". Impact: Ca rezultat-pentru utilizatori s-a organizat serviciul "Studiem limba engleză"- marți au loc lecții pentru copii, joi - pentru adulți.

Nu s-au înregistrat reclamații, nemulțumiri din parte utilizatorilor bibliotecilor publice din raion.

5. PARTENERIATE ȘI COLABORĂRI

Bibliotecile din raion au colaborat cu: 57 parteneri locali.

Printre ei se numără:

Casele de cultură, Centrul de Cultură și Tineret "Luceafărul",
Primăriile din sate și Primăria or. Nisporeni,
Direcția Generală Învățământ, Tineret și Sport, Grădinițele din sate și or.

Nisporeni,

Liceele Teoretice "B.Cazacu" și "M.Eliade,"Prometeu",
Gimnaziile "Al. cel Bun", "M.Eminescu", "Ștefan cel Mare" și gimnaziile din sate,
Școala de Arte plastice și Profesională din or. Nisporeni,
Direcția Ocuparea Forței de Muncă-Nisporeni,
O.O.Soroptimist, A.O.Concordia, TV ALBASAT,
Echipa redacțională a ziarului raional "Deșteptarea"
AO "Concordia. Proiecte sociale" ș.a..

Având un partener fidel Direcția Ocuparea Forței de Muncă, pentru a informa populația aflată în căutarea unui loc de muncă despre posibilitățile de angajare oferite de către agenții economici, la 06 iunie 2023, am fost invitați și am participat la Târgul locurilor de Muncă.

Având drept scop, de a informa și sensibiliza generația tânără cu trecutul, valorile și comorile Patrimoniului nostru, în cadrul Zilelor Europene ale Patrimoniului (19-23.09.23), în strânsă colaborare cu Muzeul de istorie și etnografie Nisporeni au fost organizate prezentarea expoziției "Patrimoniul arheologic al r-lui Nisporeni" și discuția publică "Patrimoniul nostru: acolo unde trecutul întâlnește viitorul" (prezenți - 17). Acestea fiind realizate cu participarea activă a Directorului Muzeului Ecaterina Certan.

903 de voluntari au realizat 366 ore de voluntariat.

În perioada 20.03.24 - 16.06.24, 2 elevi (Nastasiu Valentina și Luchian Tatiana) - grupa OC-21 (operatori pentru Suportul Tehnic al Calculatoarelor calculatoare) Instituția: Școala Profesională, or. Nisporeni, au realizat în B.P.R.Nisporeni practica de producție și au oferit și servicii de voluntariat, cu scop de instruire a bibliotecarilor și utilizatorilor în domeniul TIC. În perioada 03 iunie – 28 iunie 2024 6 elevi – Cotlinschii Nicolae, Gavrușenco Daniel, Gonciarenco Victor, Ulinici Victor, Samson Valeriu, Zub Ștefan).

6. PROMOVARE ȘI RELAȚII PUBLICE

În scopul promovării cărții, lecturii, imaginii bibliotecii și bibliotecarului în societate, cât și activităților organizate în comunități cu ajutorul TI în mass-media locală „Deșteptarea”, TV ALBASAT, au fost date publicității un șir de materiale ca:

- „Omagii și flori pentru Eminescu”-B.P.R.,
- ”Un lot de carte pentru bibliotecile din raion –B.P.R.”
- ”Dragobetele-Sărbătoarea Dragostei și a Bunăvoinței”-B.P.R.,
- ”Au fost aleși cei mai ”Înțelepți”-B.P.R,
- ”La izvoarele înțelepciunii”- o probă susținută cu succes la Nisporeni”- B.P.R.,
- ”Lansare de carte”- B.P.R.
- ”Eminescu- Luceafărul nemărginirii noastre”-B.P.R.,
- ”Campania ”O carte, o viață nouă”- B.P.R.,
- ”Între lună și stele” de Dumitru Mămăligă”- Bălăurești,

- ” Interviuri pentru TV ALBASAT privitor la activitățile organizate de biblioteci;
- Afișaje la sediul Bibliotecii Publice Raionale Nisporeni și Centrul de Formare și acces la internet dar și în alte puncte din oraș; distribuirea unor materiale promoționale, afișe, invitații etc.;
- Postări pe rețelele de socializare, Facebook-urile bibliotecilor;
- Bibliotecile, pentru utilizatori și comunitate, au creat pe rețelele sociale 30 de conturi. Au fost elaborate afișe, postere, Diplome, Certificate și alte materiale ilustrative.

7. ACTIVITATEA METODOLOGICĂ. DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ:

În calitatea sa de centru metodic biblioteconomic, Biblioteca Publică Raională asigură asistență metodică de specialitate, sprijinind și ajutând bibliotecarii bibliotecilor publice și alte instituții preocupate de lectură, informație și educație din raion, la elaborarea documentelor, realizarea obiectivelor propuse, la formarea și perfecționarea personalului, astfel contribuind la îmbunătățirea comportamentului și a competiției, la o mai bună motivație pentru sarcinile și atribuțiile pe care personalul le îndeplinește.

7.1 INSTRUIREA BIBLIOTECARILOR

În anul de referință, pentru bibliotecarii bibliotecilor publice din raion, au fost organizate 6 seminare-ateliere teoretico – practice (în total: 24 de ore pentru 38 bibliotecari) și 2 reuniuni profesionale (de Ziua Națională a Culturii și Ziua Bibliotecarului), unde s-au trasat obiective și sarcini, s-au elaborat și aprobat programe, regulamente, s-au făcut evaluări ale activității bibliotecare, tematica lor fiind diversă și axată pe programe și documente actuale; au fost oferite consultații și recomandări metodice, au fost prezentate relatări, expoziții, treceri în revistă a literaturii, informații și comunicări de promovare a cunoștințelor acumulate de bibliotecarii-participanții la instruirile, organizate de Centrele Biblioteconomice; a documentelor și materialelor Simpozioanelor, Seminarelor și Atelierele profesionale republicane, a noilor forme și metode de activitate, a experienței avansate a bibliotecilor din republică și de peste hotare.

Tematica seminarelor-ateliere au cuprins:

- Activitatea bibliotecilor publice în a. 2023. Priorități profesionale ale anului 2024;
- Bibliotecile-promotori activi ale ODD-2030: ajustarea serviciilor bibliotecare;
- Statistica de bibliotecă: reglementarea evidenței activității;
- Reașezarea activității bibliotecii în conformitate cu noul cadru legislativ și de reglementare;
- Elaborarea componenței documentare a bibliotecii ca fundament al managementului de calitate;
- Incluziunea digitală –provocare sau oportunitate de modernizare a serviciilor bibliotecii;
- Bibliotecile publice dezvoltă și promovează Știința Deschisă;
- Concursul literar ”La izvoarele înțelepciunii”, ed. XXXIV-a 2024;
- Importanța, actualitatea și impactul lecturii asupra personalității;
- Zilele ”Dreptului de a Ști”,ed. XXI-a, 2024 (18.09 - 22.09.2024);

- Biblioteca publică – spațiu de învățare pe tot parcursul vieții;
- Bibliotecile publice: Realizări în a. 2023 și tendințe magistrale ale anului 2024;
- Promovarea cărții și lecturii în cadrul Programului Național Lectura Central, ed. VII-a, 2024;
- Educația continuă a personalului de specialitate din biblioteci ș.a.

Pentru bibliotecarii începători a fost organizat 1 atelier de lucru (4 ore) cu tema „Rolul bibliotecii publice în comunitate”.

Cu toți bibliotecarii din raion au fost organizate acțiuni în total: 3 de informare și convorbiri pe subiectele: ”Biblioteca modernă și serviciile de bibliotecă”; ”Tehnologiile informaționale în activitatea bibliotecilor- imperativul supravețuirii”. În domeniul utilizării TI: Word-ul, Power Point, Facebook-ul, E-mail-ul, servicii electronice, sistemul de raportare ORT lunară on-line și 6-c on-line ș.a.

La activitățile de instruire, la acțiunile de formare și instruire și a altor programe de nivel republican au fost participanți - M.Mîtcu, R.Marian, S.Gurghiș, Z. Popa, și alți specialiști, ca ulterior fiind prezenți la seminarele-ateliere, cu comunicări, recomandări, informații, consultații, prezentări, treceri în revistă a publicațiilor metodice și literaturii.

7 specialiști, angajați ai B.P.R.Nisporeni, au participat la 672 ore de instruire organizate de Centrele Biblioteconomice din or. Chișinău.

Pentru etapa raională a Concursului ”La izvoarele înțelepciunii”, ediția a XXXIV-a, alcătuitor al probelor a fost Crăciun Nina și Mititelu Tatiana - specialist principal, responsabile de activitatea bibliotecilor școlare și publice împreună din Nisporeni, iar moderator- Popa Zinovia, , consacrată vieții și creației scriitorului Vasile Romanciuc. au fost elaborate Program - Regulament, teste, Procese verbale, liste ș.a. documente.

În scopul aprofundării, actualizării și asimilării unor noi cunoștințe și atitudini condiționate sub aspectul implementării și utilizării instrumentelor TI în bibliotecile publice, au fost organizate convorbiri, recomandări și acordată asistență metodică de specialitate, cu deplasare în teritoriu, bibliotecarilor bibliotecilor din s.Soltănești, Bălăurești, Vărzărești și Zberoaia.

Secția Cultură și Turism, Biblioteca Raională au direcționat și coordonat activitate a bibliotecilor publice, au asigurat respectarea și aplicarea Legislației în vigoare în domeniul biblioteconomic din raion.

Colecția ”Documente de specialitate” sa fost completată cu noi,actuale documente din domeniul Biblioteconomiei.

7.2 PARTICIPAREA BIBLIOTECARILOR LA ACTIVITĂȚI DE INSTRUIRE DE NIVEL REPUBLICAN

Specialiștii principali ai B.P.R. Nisporeni, cât și bibliotecarii din raion, au participat la un șir de acțiuni și activități de instruire, informare și formare profesională de nivel republican, organizate de BNRM, BN” I. Creangă” și alte biblioteci, precum au fost:

Legislația muncii, relații de muncă în cadrul instituțiilor bibliotecare (bibliotecari din raion);

Cum să organizăm o excursie de succes la bibliotecă (bibliotecari din raion);

Google Academic: modalități de căutare a informației (bibliotecari din raion);

Sistemul integrat al bibliotecilor informatizate din Moldova: Cum să îmbunătățim prezența bibliotecilor publice teritoriale (bibliotecari din raion);

Servicii de referințe digitale: pe marginea recomandărilor IFLA (bibliotecari din raion);
Simpozionul Științific, ediția a XXXIII-a, ”Anul Bibliologic 2024: ”Cartea și lectura:
context al consolidării relațiilor dintre bibliotecă și comunitate” din 31 martie (M. Mîtcu,
S. Gurghiș).

Conferința zonală cu Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM), în colaborare cu
Biblioteca Publică Raională Nisporeni a organizat la 3 decembrie 2024 reuniunea
profesională zonală cu genericul „Bibliotecile în contextul integrării europene a Republicii
Moldova: bibliotecarul ca facilitator al transformării digitale și educării lecturii”.

Reuniunea arganizată în cadrul ediției a 7-a a Programului Național LecturaCentral, au
participat 41 de persoane, Bibliotecile din raioanele Călărași, Criuleni, Ialoveni, Fălești,
Strășeni, Telenești și Ungheni.

Instruirea și asistența utilizatorilor în completarea cererilor în cadrul programului
național „Ajutor la contor”. Oferirea calculatoarelor cu acces la internet pentru completarea
cererilor în vederea acordării compensațiilor pentru consumul la energie - bibliotecarele
registratori Spînu V. și Gurghiș S..

Conferirea/confirmarea categoriilor de calificare a personalului de specialitate din
biblioteci (T. Mititelu, M. Mîtcu);

Managementul situațiilor de criză. Politica instituțională privind situațiile de criză
(T. Mititelu, M. Mîtcu);

Registrul de evidență a activității bibliotecii (bibliotecari din raion);

Studiul necesităților de dezvoltare a competențelor profesionale a personalului de
specialitate din biblioteci (bibliotecari din raion);

Realizarea studiilor privind necesitățile utilizatorilor: metode și instrumente (bibliotecari
din raion);

Activități pentru refugiați: servicii, programe(bibliotecari din raion);

Activități pentru diaspora: servicii, programe(bibliotecari din raion);

Cum utilizăm aplicația Zoom (bibliotecari din raion);

Alfabetizarea digitală a personalului din biblioteci (bibliotecari din raion);

Activitatea de cercetare în biblioteci(bibliotecari din raion);

Biblioteca Națională digitală a personalului din biblioteci (bibliotecari din raion);

Evaluarea impactului activității bibliotecii: modalități de valorificare a datelor de impact
(bibliotecari din raion);

Raportarea activității bibliotecii pentru anul 2024 (M. Mîtcu, bibliotecari din raion);

Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de biblioteci (FMSMB), din 30
noiembrie 2024; (bibliotecari din raion);

Managementul timpului și productivitatea muncii (bibliotecari din raion);

Festivitatea de totalizare a rezultatelor Programului Național LecturaCentral, ed. a VII-a
2024 (bibliotecari din raion);

În total ore: 636 ore academice de instruire a bibliotecarilor din raion.

40 bibliotecari au participat la 200 activități de instruire formală (cursuri, programe de
recalificare ș.a.)

Au fost completate și îndeplinite Formulare de înscriere a bibliotecarilor, participanți la
acțiuni de instruire- traininguri, ateliere teoretico-practice.

8. RESURSE

8.1. RESURSE UMANE

Nr.d/o	Denumire	Anul 2024	Anul 2023
1.	Biblioteci	30	30

2.	Bibliotecari total:	38	40
2.1.	Bibliotecari(norme)	35,25	36,5
2.2.	Cu studii superioare	7	10
2.3.	inclusiv de specialitate	12	5
2.4.	Cu studii medii	19	19
2.5.	inclusiv de specialitate	19	11
2.6.	Cu grade de calificare:	3	8
2.7.	inclusiv superior	0	0
2.8.	inclusiv gradul I	2	4
2.9.	inclusiv gradul II	4	4
3.	Bibliotecari eliberați	1	2
4.	Bibliotecari angajați	38	40
5.	Personal auxiliar total:	2	6
5.1.	personal auxiliar norme	2	4

8.2 RESURSE TEHNOLOGICE

Grație Programului Novateca, precum și a eforturilor depuse de Secția cultură și turism (șef L. Zbîrnea) și administrația Bibliotecii publice raionale Nisporeni, susținute de primăriile locale, 20 biblioteci publice din raion (conform cerințelor și formularelor depuse), începând cu luna martie 2016 (2 din decembrie 2016, 1 din februarie 2017) au devenit parte integră a acestui Program.

Aceste biblioteci au fost dotate gratuit cu echipament modern, beneficiind de 73 computere performante, 2 laptopuri (în total 75 unități), 20 imprimante multifuncționale, un proiector și un ecran, în valoare totală de 1 milion 810 mii 963,06 lei (toate achiziționate în a. 2016-2017).

În anul de referință nu s-au procurat TI.

La momentul actual 26 biblioteci din raion (din 30) dispun de 95 calculatoare (84 conectate la internet), 18 imprimante multifuncționale, 9 imprimante și 6 unități de alt echipament. Echipamentul deținut funcționează.

Bibliotecile, deținătoare de calculatoare, servesc drept centre de informare în comunități, oferind utilizatorilor o gamă largă de servicii gratuite de acces public la computere și internet

8.3 RESURSE FINANCIARE:

a) Venit (în mii lei):

Total buget aprobat:	Servicii cu plată	Arendare	Alte venituri:	Total:
3584774	-	-		3584774

b) Cheltuieli curente (în mii lei):

Pentru personal	Pentru formare personală	Pentru completarea colecțiilor	Pentru informatizare	Pentru reparație	Alte cheltuieli

2807437	1000	186867	94576	60050	434844
---------	------	--------	-------	-------	--------

9. EDIFICII

Starea edificiilor:

Satisfăcătoare -21;

Necesită reparație capitală – 9 biblioteci;

Necesită reparație curentă - 1 bibliotecă;

Deconectate de la rețeaua electrică – nu sunt;

Toate bibliotecile se încălzesc în perioada rece a anului – (6- la gaze, 24 - la sobe);

30 biblioteci dispun de edificii proprii;

22 biblioteci sunt amplasate în alte edificii gratuit:

8 - în Case de Cultură;

Spațiul total: 2355 m. p.;

Locuri în săli de lectură: 333, inclusiv și pentru copii;

Timp mediu de funcționare – 37,8 ore pe săptămână.

10. CONCLUZII. PROPUNERI. SUGESTII

10.1 CONCLUZII

Bibliotecarii au avut o contribuție importantă în viața comunității. Bibliotecile devin, pe an ce trece, adevărate spații ale comunicării și animației cultural-literare pentru cetățeni.

Majoritatea bibliotecarilor în anul 2024 și-a îndeplinit conștiincios și cu responsabilitate obligațiunile de serviciu, dovadă sunt realizările obținute.

S-a îndeplinit controlul asupra îndeplinirii obiectivelor și sarcinilor asumate, s-a analizat activitatea Bibliotecii Raionale și bibliotecilor din raion.

Indicii de activitate ai bibliotecilor publice din raion, în comparație cu a. 2023, sunt puțin majorați. Bibliotecarii au depus mai multe eforturi pentru îndeplinirea obiectivelor asumate.

10.2 PROPUNERI. SUGESTII

Pentru a obține realizări și performanță în activitatea bibliotecilor din raion este necesar:

- 1.- Sporirea nivelului de profesionalism și consolidarea cunoștințelor bibliotecarilor;
  - Dezvoltarea abilităților și modelarea atitudinilor necesare pentru prestarea unor servicii calitative cetățenilor și comunității, în vederea realizării obiectivelor și priorităților bibliotecii;
  - Dezvoltarea abilităților de management ;
  - Sporirea nivelului de responsabilitate;
  - Îmbunătățirea evidenței activității realizată de bibliotecii.
2. De obținut mijloace financiare pentru:
  - a) Achiziție de mobilier: 24 de rafturi noi și 20 de scaune; reparația la exterior a edificiului Bibliotecii Publice Raionale;
  - b) reparația capitală a bibliotecilor: Bărboieni, Ciutești, Găureni, Isaicani, Cîrnești, Vînători.
  - c) Achiziția computerilor în cele 4 biblioteci publice din raion (Băcșeni, Găureni, Cîrnești,

Șendreni) care nu dispun de TIC.

3. Pentru a îmbunătăți activitatea în bibliotecile publice din s. Băcșeni, Iurceni, Boldurești, Valea-Trestieni, Ciorești este necesar de selectat și de numit în funcția de bibliotecar persoane cu studii și mult mai competente.
4. Mobilizarea personalului B.P.R. Nisporeni pentru acordarea sporită și eficientă a asistenței de specialitate bibliotecarilor din raion.

Propunem Ministerului Culturii, C.N.B., B.N.R.M, A.B.R.M, să-și aducă aportul la:

- 1. Simplificarea cerințelor de raportare și datelor din Raportul statistic 6”c”, pentru a acorda mai mult timp utilizatorilor, inovațiilor și organizării unor activități.**
- 2. Actualizarea documentelor și registrelor de evidență privind activitatea bibliotecilor.**
- 3. Deschiderea unei facultăți pentru bibliotecari, cu frecvență redusă, finanțată de la Bugetul de stat.**

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Aniversări culturale 2024, BN” I. Creangă”. Chișinău: Arc, 2024.- 158 p.
2. Calendar Național 2024. Chișinău: BNRM, 2024.- 379 p.
3. Magazin Bibliologic nr. 1-2, 2024, BNRM, 2024.- 110 p.
4. Lectura Central. În ajutorul activității de promovare a cărții și a lecturii ca bază pentru cunoaștere, știință și cultură: Platforma ON/OFF line pentru bibliotecari Chișinău: BNRM, 2017.-132 p.
5. Magazin Bibliologic nr. 1-2, nr. 3, nr. 4, 2023, BNRM, 2022.- 110 p., 103 p., 136 p.
6. Osoianu Vera. Biblioteca în căutarea identității. Chișinău: BNRM, 2013.-356p.
7. Osoianu-Filip, Vera. Tribuna avocatului bibliotecii: Îndrumar pentru bibliotecari. Chișinău: BNRM, 2016.- 146 p.
8. Povestea L.Educația informală a personalului de specialitate din biblioteci. Suport educațional. Chișinău: BNRM.-2021.- 88p.
9. Stoica Ion. Sensul schimbării în Universul infodocumentar. Constanța: ExPonto, 2009.- 225p.

Documente metodologice:

BNRM:

1. Algoritmul elaborării/întocmirii raportului analitic anual privind activitatea rețelei de biblioteci publice teritoriale;
2. Note explicative pentru completarea formularului ”Cercetaree statistică Anuală Nr. ”6c”- Activitatea bibliotecilor”.